

डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ
कृषि नगर, अकोला (महाराष्ट्र) ४४४ १०४

क्र. बीईए/प्रकल्पग्रस्त/गट-क/जाहिरात/1257/२०२५
दिनांक :- १७ जुलै, २०२५

प्रति,

✓ प्रभारी अधिकारी,
कृषि संशोधन माहिती प्रणाली कक्ष,
अकोला.

विषय:- जाहिरातीमधील पदांच्या परिक्षेचा अभ्यासक्रम विद्यापीठ संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याबाबत.

संदर्भ:- विद्यापीठ जाहिरात क्र. बीईए/प्रकल्पग्रस्त/गट-क/जाहिरात/३८३४/२०२५, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०२५

उपरोक्त संदर्भीय विषयाच्या अनुषंगाने आपणास कळविण्यात येते की, विद्यापीठ प्रकल्पबाधित कुटूंबामधून प्रकल्पग्रस्तांचा सरळसेवेचा अनुशेष भरून काढण्याकरीता विशेष भरती मोहिमे अंतर्गत वरिष्ठ लिपीक, शाखा सहायक-नि-टंकलेखक, ग्रंथालय सहायक, वरिष्ठ यांत्रिक, कनिष्ठ यांत्रिक, पंप परिचर व वाहन चालक या पदांच्या लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम सदर पत्रासोबत संलग्न करण्यात येत आहे. सदर लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम विद्यापीठ संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावा.

सोबत:- वरिल प्रमाणे

कुलसचिव,

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला

प्रत:- मा. कुलगुरू महोदयांचे स्विय सहायक यांना मा. कुलगुरू महोदयांचे माहितीकरीता.

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ
१) वरिष्ठ लिपिक या पदांकारीता लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम

१	मराठी	सर्वसाधारण शब्दसंग्रह, वाक्यरचना, व्याकरण, म्हणी व वाक्यप्रचार यांचा अर्थ आणि उपयोग (इयत्ता १२ वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	५० गुण
२	इंग्रजी	General Vocabulary, Grammar, Sentence Structure, Idioms & Phrases-their meaning and use, Comprehension (इयत्ता १२ वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	५० गुण
३	सामान्यज्ञान	१. भारताचा इतिहास, भारतीय राष्ट्रीय चळवळ, महाराष्ट्रातील महत्त्वाच्या घटनांसह. २. महाराष्ट्र, भारत व जागतिक भूगोल:- भौतिक, समाजिक, आर्थिक भूगोल. ३. भारत आणि महाराष्ट्र:- राज्य आणि शासन, राज्यघटना, राजकीय व्यवस्था, पंचायत राज, सार्वजनीक धोरण, हक्कांचे मुद्दे. ४. आर्थिक आणि सामाजिक विकास:- शाश्वत विकास ध्येये, गरिब समावेशन, लोकसंख्याशास्त्र, सामाजिक क्षेत्रातील उपक्रम. ५. सामान्य विज्ञान व तंत्रज्ञान. ६. पर्यावरणीय परिस्थितीतील जैवविविधता हवामान बदल, समाजिक समस्या, मानव विकास व पर्यावरण. ७. भारतीय अर्थव्यवस्था, विकास विषयक अर्थशास्त्र, वृद्धी आणि विकास. ८. चालू घडामोडी:- आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय, महाराष्ट्रासह. ९. कृषि व ग्रामीण विकास. १०. संबंधित जिल्ह्याचा भूगोल, सामाजिक इतिहास, हवामान इत्यादी स्थानिक बाबी/वैशिष्ट्ये.	५० गुण
४	बौद्धिक चाचणी	१. सामान्य बुद्धीमापक व आकलन. २. तर्क आधारीत प्रश्न. ३. अंकगणित आधारीत प्रश्न.	५० गुण
		लेखी परिक्षा गुण	२०० गुण

लेखी परिक्षा १२० मिनीटांची (दोन तास) १०० प्रश्नांची व २०० गुणांची असुन ऑनलाईन पध्दतीची (Computer Programme Based Test/Examination) वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाची असेल. परिक्षेचे माध्यम इंग्रजी विषय वगळता इतर विषयाचे माध्यम मराठी असेल इंग्रजी विषयाचे प्रश्न इंग्रजीतच विचारण्यात येतील.

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ
२) शाखा सहायक या पदांकरीता लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम

१	मराठी	सर्वसाधारण शब्दसंग्रह, वाक्यरचना, व्याकरण, म्हणी व वाक्यप्रचार यांचा अर्थ आणि उपयोग (इयत्ता १० वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	५० गुण
२	इंग्रजी	General Vocabulary, Grammar, Sentence Structure, Idioms & Phrases-their meaning and use, Comprehension (इयत्ता १० वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	५० गुण
३	सामान्यज्ञान	१. आधुनिक भारताचा इतिहास २. भारताचा व महाराष्ट्राचा भुगोल. ३. भारतीय अर्थव्यवस्था. ४. ग्रामप्रशासन, जिल्हाप्रशासन, राज्यप्रशासन-रचना संघटन, कार्ये. ५. महाराष्ट्रातील समाज सुधारक ६. चालु घडामोडी ७. भारताचे शेजारिल राष्ट्रांशी संबंध ८. कृषि आणि ग्रामिण विकास ९. अकोला जिल्ह्याचा भुगोल, सामाजिक इतिहास, हवामान इत्यादी स्थानिक बाबी/वैशिष्ट्ये.	५० गुण
४	बौद्धिक चाचणी	१. सामान्य बुद्धीमापक व आकलन. २. तर्क आधारीत प्रश्न. ३. अंकगणित आधारीत प्रश्न.	५० गुण
लेखी परिक्षा गुण			२०० गुण

लेखी परिक्षा १२० मिनीटांची (दोन तास) १०० प्रश्नांची व २०० गुणांची असुन ऑनलाईन पध्दतीची (Computer Programme Based Test/Examination)वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाची असेल. परिक्षेचे माध्यम इंग्रजी विषय वगळता इतर विषयाचे माध्यम मराठी असेल इंग्रजी विषयाचे प्रश्न इंग्रजीतच विचारण्यात येतील.

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ

३) ग्रंथालय सहायक या पदांच्या लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम

१	मराठी	सर्वसाधारण शब्दसंग्रह, वाक्यरचना, व्याकरण, म्हणी व वाक्यप्रचार यांचा अर्थ आणि उपयोग (इयत्ता १० वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	३० गुण
२	इंग्रजी	स्पेलींग, व्याकरण सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर, साहित्यिक इत्यादी. (इयत्ता १० वी दर्जा)	३० गुण
३	सामान्यज्ञान	दैनंदिन घटना, चालु घडामोडी, धर्म, साहित्य, राजकारणशास्त्र, सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, क्रिडा क्षेत्रातील महान व्यक्तीची कार्ये, सर्व साधारणपणे भारताच्या विशेष करून महाराष्ट्राच्या इतिहासाची व भूगोलाची रूपरेषा यावरील संबंधित प्रश्न.	३० गुण
४	बैध्दीक चाचणी	१. सामान्य बुध्दीमापक व आकलन. २. तर्क आधारीत प्रश्न. ३. अंकगणित आधारीत प्रश्न.	३० गुण
५	संबंधित विषयाचे प्रश्न	अ) ग्रंथालय वर्गीकरण १. सर्वसामान्य वर्गीकरण २. ग्रंथालयीन वर्गीकरण ३. वर्गीकरण तात्त्विक ४. चिन्हांकन आणि बोधांक ५. वर्गीकरण पद्धती ६. वर्गीकरण सुधारणा व संशोधन ब) ग्रंथालय व्यवस्थापन क) द्विविंदू वर्गीकरण १. ग्रंथवर्गीकरणाची क्षेत्रे २. सूक्ष्म वर्गीकरणाच्या प्रयुक्त्या ३. प्रमुख मुखे व मुख्य सूचक चिन्हे ४. सामान्य विभक्तक, विशेष विभक्तक	८० गुण
		लेखी परिक्षा गुण	२०० गुण

लेखी परिक्षा १२० मिनीटांची (दोन तास) १०० प्रश्नांची व २०० गुणांची असुन ऑनलाईन पद्धतीची (Computer Programme Based Test/Examination) वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाची असेल. परिक्षेचे माध्यम इंग्रजी विषय वगळता इतर विषयाचे माध्यम मराठी असेल इंग्रजी विषयाचे प्रश्न इंग्रजीतच विचारण्यात येतील.

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ

४) वरिष्ठ यांत्रिक या पदांच्या लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम

१	मराठी	सर्वसाधारण शब्दसंग्रह, वाक्यरचना, व्याकरण, म्हणी व वाक्यप्रचार यांचा अर्थ आणि उपयोग (इयत्ता १० वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	३० गुण
२	इंग्रजी	स्पेलींग, व्याकरण सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर, साहित्यीक इत्यादी. (इयत्ता १० वी दर्जा)	३० गुण
३	सामान्यज्ञान	दैनंदिन घटना, चालु घडामोडी, धर्म, साहित्य, राजकारणशास्त्र, सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, क्रिडा क्षेत्रातील महान व्यक्तीची कार्ये, सर्व साधारणपणे भारताच्या विशेष करून महाराष्ट्राच्या इतिहासाची व भूगोलाची रूपरेषा यावरील संबंधित प्रश्न.	३० गुण
४	बैध्दीक चाचणी	१. सामान्य बुद्धीमापक व आकलन. २. तर्क आधारीत प्रश्न. ३. अंकगणित आधारीत प्रश्न.	३० गुण
५	संबंधित विषयाचे प्रश्न (यांत्रिक मोटार वाहन)	१. व्यावसाईक सुरक्षितता आणि आरोग्य (Occupational Safety & Health,) २. उपकरणे (Hand & Power Tools) ३. मोजमाप प्रणाली (Systems of Measurement) ४. ड्रिलींग मशिन (Drilling Machine) ५. विजेची मुलभुत तत्वे (Basic Electricity) ६. हायड्रोलिक्स व न्युमॅटीक तत्वे (Hydraulics & Pneumatic) ७. इंजिनचे प्रकार व घटक (Types of Engine & Components) ८. शितकरण प्रणाली (Cooling System) ९. ऊसर्जनाचे प्रकार व नियंत्रण (Types of Emission & Control) १०. वाहन/यंत्राच्या विविध भागांची माहिती (Information of different parts of Vehicle/Engine)	८० गुण
		लेखी परिक्षा गुण	२०० गुण

लेखी परिक्षा १२० मिनीटांची (दोन तास) १०० प्रश्नांची व २०० गुणांची असुन ऑनलाईन पध्दतीची (Computer Programme Based Test/Examination) वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाची असेल. परिक्षेचे माध्यम इंग्रजी विषय वगळता इतर विषयाचे माध्यम मराठी असेल इंग्रजी विषयाचे प्रश्न इंग्रजीतच विचारण्यात येतील.

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ

५) कनिष्ठ यांत्रिक या पदांच्या लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम

१	मराठी	सर्वसाधारण शब्दसंग्रह, वाक्यरचना, व्याकरण, म्हणी व वाक्यप्रचार यांचा अर्थ आणि उपयोग (इयत्ता १० वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	३० गुण
२	इंग्रजी	स्पेलिंग, व्याकरण सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर, साहित्यिक इत्यादी. (इयत्ता १० वी दर्जा)	३० गुण
३	सामान्यज्ञान	दैनंदिन घटना, चालू घडामोडी, धर्म, साहित्य, राजकारणशास्त्र, सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, क्रिडा क्षेत्रातील महान व्यक्तींची कार्ये, सर्व साधारणपणे भारताच्या विशेष करून महाराष्ट्राच्या इतिहासाची व भूगोलाची रूपरेषा यावरील संबंधित प्रश्न.	३० गुण
४	बैध्दीक चाचणी	१. सामान्य बुध्दीमापक व आकलन. २. तर्क आधारित प्रश्न. ३. अंकगणित आधारित प्रश्न.	३० गुण
५	संबंधित विषयाचे प्रश्न (यांत्रिक मोटार वाहन)	१. व्यावसायिक सुरक्षितता आणि आरोग्य (Occupational Safety & Health,) २. उपकरणे (Hand & Power Tools) ३. मोजमाप प्रणाली (Systems of Measurement) ४. ड्रिलिंग मशिन (Drilling Machine) ५. विजेची मुलभुत तत्वे (Basic Electricity) ६. हायड्रोलिक्स व न्युमॅटीक तत्वे (Hydraulics & Pneumatic) ७. इंजिनचे प्रकार व घटक (Types of Engine & Components) ८. शितकरण प्रणाली (Cooling System) ९. ऊसर्जनाचे प्रकार व नियंत्रण (Types of Emission & Control) १०. वाहन/यंत्राच्या विविध भागांची माहिती (Information of different parts of Vehicle/Engine)	८० गुण
		लेखी परिक्षा गुण	२०० गुण

लेखी परिक्षा १२० मिनीटांची (दोन तास) १०० प्रश्नांची व २०० गुणांची असून ऑनलाईन पद्धतीची (Computer Programme Based Test/Examination) वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाची असेल. परिक्षेचे माध्यम इंग्रजी विषय वगळता इतर विषयाचे माध्यम मराठी असेल इंग्रजी विषयाचे प्रश्न इंग्रजीतच विचारण्यात येतील.

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ
६) पंप परिचर या पदांच्या लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम

१	मराठी	सर्वसाधारण शब्दसंग्रह, वाक्यरचना, व्याकरण, म्हणी व वाक्यप्रचार यांचा अर्थ आणि उपयोग (इयत्ता १० वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	३० गुण
२	इंग्रजी	स्पेलिंग, व्याकरण सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर, साहित्यिक इत्यादी. (इयत्ता १० वी दर्जा)	३० गुण
३	सामान्यज्ञान	दैनंदिन घटना, चालु घडामोडी, धर्म, साहित्य, राजकारणशास्त्र, सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, क्रिडा क्षेत्रातील महान व्यक्तीची कार्ये, सर्व साधारणपणे भारताच्या विशेष करून महाराष्ट्राच्या इतिहासाची व भूगोलाची रूपरेषा यावरील संबंधित प्रश्न.	३० गुण
४	बैध्दीक चाचणी	१. सामान्य बुध्दीमापक व आकलन. २. तर्क आधारीत प्रश्न. ३. अंकगणित आधारीत प्रश्न.	३० गुण
५	संबंधित विषयाचे प्रश्न (पंप ऑपरेटर कम मॅकेनिक)	१. व्यावसाईक सुरक्षितता आणि आरोग्य (Occupational Safety & Health,) २. उपकरणे (Hand & Power Tools) ३. मोजमाप प्रणाली (Systems of Measurement) ४. ड्रिलिंग मशिन (Drilling Machine) ५. विजेची मुलभुत तत्वे (Basic Electricity) ६. हायड्रोलिक्स व न्युमॅटीक तत्वे (Hydraulics & Pneumatic) ७. जोडणी व उष्माउपचार (Welding and Heat treatment) ८. भारतीय पंप उद्योग (Pump Industry in India) ९. बेल्ट ड्राईचे प्रकार (Types of Belt Drives) १०. पंप व त्याचे प्रकार (Types of Pumps) ११. व्हॉल्व व त्याचे प्रकार (Types of Valves) १२. पंपाच्या/व्हॉल्व विविध भागांची माहिती (Information of different parts of Pumps/Valves)	८० गुण
		लेखी परिक्षा गुण	२०० गुण

लेखी परिक्षा १२० मिनीटांची (दोन तास) १०० प्रश्नांची व २०० गुणांची असुन ऑनलाईन पध्दतीची (Computer Programme Based Test/Examination) वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाची असेल. परिक्षेचे माध्यम इंग्रजी विषय वगळता इतर विषयाचे माध्यम मराठी असेल इंग्रजी विषयाचे प्रश्न इंग्रजीतच विचारण्यात येतील.

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ
७) वाहन चालक या पदांच्या लेखी परिक्षेचा अभ्यासक्रम

१	मराठी	सर्वसाधारण शब्दसंग्रह, वाक्यरचना, व्याकरण, म्हणी व वाक्यप्रचार यांचा अर्थ आणि उपयोग (इयत्ता १० वीच्या दर्जाच्या समान राहिल.)	३० गुण
२	इंग्रजी	स्पेलिंग, व्याकरण सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर, साहित्यिक इत्यादी. (इयत्ता १० वी दर्जा)	३० गुण
३	सामान्यज्ञान	दैनंदिन घटना, चालु घडामोडी, धर्म, साहित्य, राजकारणशास्त्र, सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, क्रिडा क्षेत्रातील महान व्यक्तीची कार्ये, सर्व साधारणपणे भारताच्या विशेष करून महाराष्ट्राच्या इतिहासाची व भूगोलाची रूपरेषा यावरील संबंधीत प्रश्न.	३० गुण
४	बैध्दीक चाचणी	१. सामान्य बुद्धीमापक व आकलन. २. तर्क आधारीत प्रश्न. ३. अंकगणित आधारीत प्रश्न.	३० गुण
		लेखी परिक्षा गुण	१२० गुण

लेखी परिक्षा ९० मिनीटांची (दिड तास) ६० प्रश्नांची व १२० गुणांची असुन ऑनलाईन पध्दतीची (Computer Programme Based Test/Examination) वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाची असेल. परिक्षेचे माध्यम इंग्रजी विषय वगळता इतर विषयाचे माध्यम मराठी असेल इंग्रजी विषयाचे प्रश्न इंग्रजीतच विचारण्यात येतील.